

Dövlətə, dövlətçiliyə sadıq jurnalist

(Portret cizgiləri)

“Xoşbəxtliyin və müdrikliyin sirri məşğul olduğun işi sevməkdir”.

El məsəli

Əsl jurnalist millətin gözünə, düşünən beyni və danışan dili olmalıdır. Tarixlər boyu hansı millətin jurnalistləri heç kimdən qorxmadan, heç kimə tərəfkeşlik, məddahlıq eləmədən obyektiv formada öz sözlərini deyiblərse, ağıllı təkliflər irəli sürüblərsə, dövlətin, dövlətçiliyin formalaşmasında maraqlı təkliflər eləyiblərse, millətin maarifləndirilməsi yolunda əllərindən gələni əsirgəməyiblərse, onların mənsub olduğu həmin millət inkişaf edib və başqa millətlərdən seçilib.

Azərbaycan milli mətbuatı da Həsən bəy Zərdabi tərəfindən fəaliyyətə başladığı ilk gündən xalqın yanında olub, onun sözünü deyib və millətin maarifləndirilməsi yolunda böyük işlər görüb. Məhz buna görə də bu gün xalq tərəfindən sevilen və adları həmişə hörmətlə yad edilən Həsən bəy Zərdabi, Əli bəy Hüseynzadə, Cəlil Məmmədquluzadə, Nəriman Nərimanov, Məmməd Əmin Rəsulzadə, Üzeyir Hacıbəyli, Ceyhun Hacıbəyli və başqa yüzlərlə böyük jurnalistlər ordusu yaranıb. XIX əsrin axırları və XX əsrdə Azərbaycan jurnalistikası mübarizələrlə dolu çox böyük və şərəfli bir yol keçib. Onlar hər cür məhrumiyətlərə dözərək, millətin inkişafı yolunda bir çıraqlar desək yanılmazdır. Hətta bu jurnalistlər öz işlərini təkcə jurnalistika sahəsilə bitmiş hesab etməyiblər və onlar həm də bədii yaradıcılıq və hətta dövlətçilik sahəsində böyük işlər görüblər. Məmməd Əmin Rəsulzadə və Nəriman Nərimanov Azərbaycan dövlətinə, dövlətçiliyinə uğurla rəhbərlik ediblər. Əli bəy Hüseynzadə Türkiyə dövlətinin qurulmasında böyük Kamal Atatürkün yanında olub və ona ağıllı məsləhətlər verib. Cəlil Məmmədquluzadə maraqlı nasir-dramaturq olub. Azərbaycan peşəkar musiqisi Üzeyir Hacıbəylinin adı ilə bağlıdır. Azərbaycanın xarici jurnalistikasında Ceyhun Hacıbəylinin xidmətləri əvəzsizdir və danılmazdır...

Mən də bu yazımda həmin jurnalistlərin işini layiqincə davam etdirən və onların davamçılarından biri olan çox maraqlı jurnalist haqqında sizə söz açmaq istəyirəm əziz oxucular. Bütövlükdə ziyalı olan, yüksək ağıllı, erudisiyası ilə ətrafındakıları həmişə maraqlı dairəsində saxlayan, hər yazısında bir yenilik etməyə çalışan və mənim 30 ildən çox bir müddətə tanıdığım bu insan Dəmir Qurbanlıdır. O, Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü olmaqla birlikdə, “Azad Azərbaycan” qəzeti ya-

randığı gündən bizimlə birlikdə çiyin-çiyinə çalışmaqda yanaşı, bu qəzetinin ən böyük şöbələrindən birinə uğurla rəhbərlik etməklə birlikdə, həm də maraqlı yazıçı-publisistdir. Dəmir Qurbanlı başqa jurnalistlərdən fərqləndirən ən əsas cəhətlərdən biri, müdrik rəhbərimiz Heydər Əliyev siyasətinin, şəxsiyyətinin 1987-ci illərdə ən fəal təbliğatçılarından və onun yenidən hakimiyyətə qayıdışını təkidlə tələb edənlərdən biri olmasıdır. Bildiyimiz kimi 1987-92-ci illərdə ulu öndər Heydər Əliyevin haqqında nəinki yazmaq və hətta onun adını çəkmək belə yasaq olunmuşdu. Amma Dəmir Qurbanlı həmin illərdə artıq bir peşəkar jurnalist kimi dahi rəhbərlə bağlı və onun fəaliyyətinin 1941-1969, 1969-1982, 1982-1987, 1987-1990-cü illər həyatının mənəvi təzyiqlər, təqiblər dövrü, 1990-1993-cü illər Naxçıvan dövrü, Azərbaycanın təkcə məmləkətimizdə yox, hətta Moskvada işlədiyi vaxtlarda gördüyü böyük işlərlə bağlı bir sıra yazılar yazmış və onları çap da etdirmişdi. Bu yazılarına görə də Dəmir müəllim incidilmiş və redaksiyaların çoxu belə maraqlı jurnalisti öz sıralarına qəbul etmək istəməmişdilər. Bəziləri də kimlərdənsə çəkinib, hətta onunla əməkdaşlıq etməkdən belə qorxurdular. Belə məqamlarda və vaxtlarda Dəmir Qurbanlı bir ali məqsədi olub: “Məni haqq yolumdan heç kim döndərə bilməyəcək, haqq gec-tez öz yerini tapacaq və Azərbaycanı xaosdan qurtarmaq üçün hökmən Heydər Əliyev yenidən hakimiyyətə gələcək. Mənim bu yazılarım da onun yenidən Azərbaycan rəhbərliyinə gəlməsində kiçik bir zərrə iş görmüş olacağına buna yalnız sevinəcəm”. Bəli. Dəmir Qurbanlı düz fikirləşmişdi. Haqq tezliklə öz yerini tapdı və xalqın istəyi ulu öndər, əbədiyaşar prezidentimiz Heydər Əliyev 1993-cü ildə ikinci dəfə hakimiyyətə gəldi və vətəndaş qırğınının qarşısını aldı. Yadımdadır ki, həmin vaxtı Dəmir Qurbanlı necə sevinirdi. Axı, bundan sonra ilərlə ona olan təqiblərə də artıq son qoyulurdu. Artıq həmin vaxtdan Dəmir Qurbanlı ilə danışmaq belə istəməyən, onu öz redaksiyalarına belə buraxmaq istəməyənlər, qapılarını Dəmir Qurbanlına üzünə geniş açdılar. Dəmirin yazılarını hətta özündən xəbərsiz qəzetlərdə əsas səhifələrdə də yerləşdirdilər. Həmin vaxtı Dəmir Qurbanlı onlara ac-acı gəlsə də, atalarımızın bu kəlamına daha çox inanmağa başladı: “Haqq yandıran şamı söndürmək olmaz”.

“Qızıl Qələm” mükafatı laureatı, milli dövlətçilik maraqlarına xidmət edən Dəmir Qurbanlı 60 yaş 01 iyul ta-

rixində tamam olsa da, amma mən belə fikirləşirəm ki, o, bu 60 illik ömründə öz yaradıcılığı ilə 100 illik bir ömür sürüb. Axı 40 ildən çox jurnalistika və bədii yaradıcılıq dövründən o, mindən çox məqalə, очерк, tarixi, portret yazısı, publisist yazılar yazıb. Maraqlı hekayələr qələmə alıb. Deməli, bu bir-birindən maraqlı yazılar bizə deməyə əsas verik ki, Dəmir Qurbanlının çox mənalı keçən 60 yox, 100 yaş var.

Dəmir Qurbanlı yaşadığı Tovuz rayonu və ətraf rayonlarla bağlı yüzlərlə bir-birindən

maraqlı məqalələrin və очерklərin müəllifidir. Məhz buna görə həmin bölgədə Dəmir Qurbanlıya çox böyük hörmət var. Ona o bölgədə ziyalıların ziyalı deyirlər. Çünki həmin bölgədə yaşayan çoxlu ziyalılar haqqında Dəmir Qurbanlının yazıları təkcə “Azad Azərbaycan” qəzetində yox, “Səs”, “Yeni Azərbaycan” və başqa qəzetlərdə, çoxlu saylarda çap olunub və olunur. Dəmir müəllimi həmin bölgənin kəndliləri, fermerləri və haqları tapdalanan çoxlu insanlar ən əzizləri kimi sevirilər. Çünki Dəmir Qurbanlı onların haqlarını təkcə mətbuatda müdafiə etmir və həm də həmin bölgədəki rayon rəhbərləri, aidiyyəti təşkilatların rəhbərlərlə görüşüb, bu insanların müşğül düşən bütün məsələlərinin müsbət həll olunmasına çalışır. Bax bu da əsl jurnalist, əsl ziyalı və vətənpərvər insan işidir. Deməli, Dəmir müəllim jurnalist kimi həmin adamların görünən gözünü, düşünən beynini və danışan dilidir. Əlbəttə, heç bir təmənna güdmədən insanların bütün problemlərinin həll olunmasında onların yanında olan belə adamı hamı sevir və qiymətləndirir. Mən özüm dəfələrlə həmin bölgədə olanda adamların ona olan bu böyük məhəbbətinin, hörmətinin, ondan məsləhətlər almasının şahidi olmuşam və həmkarımızın qazandığı bu böyük hörmətə, uğura görə ona fəxarətlə yanaşmışam. Deməli, həyatda daha çox şeyə nail olmaq üçün insan dəyişməlidir. Təəssüflər olsun ki, insan xarakteri böyük çətinliklə dəyişir və bu dəyişiklik çox ləng şəkildə

də baş verir. Bir çoxları bu dəyişiklik uğrunda illərini sərf edirlər. Lakin ən çətin məsələ həqiqətən dəyişməyi arzulanmaqdadır. Bəli. Dostumuz Dəmir Qurbanlı da başqalarına yaxşılıq etməkdən dəyişir və öz işini ikinci plana keçirib, onlara köməklik edir. Beləliklə də sevilir və hamının əziz olur.

Yuxarıda yazdığım kimi Dəmir Qurbanlı dövlətə, dövlətçiliyə bütövlükdə sadıq bir insan və dəyərli ziyalıdır. Bunu təsdiq etmək üçün elə onun Ulu Öndərin siyasi kursunun layiqli davamçısı olaraq, 2002-2003-cü illərdə AŞPA-nın vitse-presidenti və Dövlət Neft Şirkətinin birinci vitse-prezidenti olan cənab İlham Əliyevin elə həmin illərdə böyük siyasətə hazır olmasını və nəhayət 2003-cü ildə onun prezident seçkilərində qələbəsinin əldə olmasının və beləliklə də xilaskarlıq missiyasını həyata keçirməsini o dövrdə Dəmir müəllim məntiqi formada geniş təbliğ edirdi. Gördüyümüz kimi haqq öz yerini tapdı və cənab İlham Əliyevin 15 illik Azərbaycana rəhbərliyi dövründə ölkəmiz bir intibah dövrü yaşadı.

Eləcə də Dəmir Qurbanlı, Azərbaycanın birinci Vitse-presidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO-nun və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın respublikamızda və regionda, bütövlükdə dünyada əbədiyaşar, müdrik rəhbərimiz Heydər Əliyev siyasətini davam etdirməklə, xalqımızın milli sərvətinə dünya xalqlarının ümumi maraqlarına, bəşəri dəyərlərə, dünyada sülhə, əmin-amanlığa, qardaşlığa, dostluğa xidmət edən siyasi kurs olaraq təbliğ etməsi Dəmir Qurbanlının məqalələrinin əsas mövzularından olub. O, Mehriban xanımın dünya ölkələrində apardığı çoxşaxəli siyasi xətti geniş və əhatəli tarixi faktların, sübutların vasitəsilə təbliğ edərək onun həqiqətən bənzərsiz dünyəvi qadın obrazını yaratması və respublikamızda ilk dəfə olaraq onun tarixi xidmətlərini dünya miqyasında erməni terroruna, işğalına qarşı apardığı genişmiqyaslı təbliğatı, Xocalı soyqırımının beynəlxalq cinayət hadisəsi olaraq tanınması istiqamətində apardığı məqsədyönlü işlərin nəticəsində erməni lobbilərinin, diaspor təşkilatının təbliğatlarını necə heçə endirməsi və bütövlükdə onun qəhrəmanı, igid, cəsur, vətənpərvər, çox sanballı elmi-publisist analitik təhlillərini çox məqsədlərlə çıxışlar etməsi də Dəmir Qurbanlının dövlətə, dövlətçiliyə təmənnaş xidmətinin layiqli və bariz nümunəsidir desək, yanılmazdır.

Dəmir Qurbanlı Azərbaycan dövlətinə və dövlətçiliyinə kölgə salmaq istəyən və özlərini

radikal müxalifətçi adlandırmaqla düşmən dəyirmanına su tökənlərə qarşı çox barışmazdır. Onların pis əməllərini, xalqı çaşdırmağa çalışmasını, xarici ölkələrdən qrant almaqla onlara nökrəçilik etməsini öz yazılarında kəskin tənqid eləyir. Və bir ziyalı kimi onları həmişə milli birliyə, müstəqil dövlətimizi qorumağa çağırır.

60 yaşlı dostumuz Dəmir Qurbanlıdan gələcək işləri haqqında soruşanda gülümsünüb belə dedi: “Ən böyük arzum Qarabağ torpaqlarımızın tezliklə azad olmasını və insanlarımızın rifah halının daha da yaxşı olmasını görməkdir. Mən dahi-lərin fikirlərini çox sevirem və onları yazıram, yeri gələndə də onlardan istifadə eləyirəm. Həyat və zamanla bağlı dahi-lərin belə deyimləri var: “İnsanlar qərribə varlıqlardır. Möcüzələrlə dolu dünyada onlar darıxmamaq üçün özlərinə və digər insanlara qarşı dürüst olmalı, hər şeyi zamanında etməli, heç vaxt təslim olmamalı, öz məqsədinə doğru getməlidir. Hətta yolunda maneələr olsa belə.”

Ən dəhşətli odur ki, hamı insanlığı dəyişmək istəyir, ancaq heç kim özünü dəyişmək haqqında düşünmür. Güclü insanlar isə həmişə sadə olurlar. Deyirlər ki, heç nəyə təəccüblənməmək dahi-lərin işidir, amma, mənə, bu xüsusiyyət axmaqlara da aiddir. Ona görə də böyük Dostoyevski deyir ki, həyata yenidən başlasaydım, saniyələrin də nəbzini tutar və qədrini bilirdim”.

Təkcə yaradıcı insan yox, hər bir adam saniyəsinin də qədrini bilməlidir. Çox təəssüf ki, biz bunu gec, yaşa dolanda başa düşürük. Onda da gec olur...

Bax, bütün bu xidmətlərinə və müdrik düşüncəsinə görə də həmkarımızı 60 illik yubileyi münasibətilə təbrik edirik. Ona bundan sonra da yeni-yeni yaradıcılıq uğurları arzu edirik. Və inanırıq ki, Dəmir Qurbanlı bundan sonra da böyük əzmkarlıqla həm jurnalistika sahəsində işlərini və həm də bədii yaradıcılığını davam etdirəcək. Çünki dünyada böyük informasiya vuruşu, müharibəsi gətirdiyi bir vaxtda, respublikamızda belə sanballı jurnalistlərə və öz yaradıcılıq yolu olan nasirlərə xalqımızın böyük ehtiyacı var. Dəmir Qurbanlı da artıq 40 ildir ki, bir jurnalist və nasir kimi qələmini süngü edərək döyüşür və həmişə də haqqı, ədaləti müdafiə eləyir. Və biz çox istərdik ki, belə bir jurnalistin əməyi dövlət tərəfindən layiqincə qiymətləndirilsin. Axı haqq öz yerini tapanda daha yaxşı və gözəl olur.

Ağalar İRDİSOĞLU
Əməkdar incəsənət xadimi